

TECH FOR
GOOD
INSTITUTE

รายงานประจำเดือนมกราคม 2026

แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อประโยชน์
สาธารณะ: จากยุคดิจิทัลสู่การกำกับ
ดูแลภาครัฐที่ขับเคลื่อนด้วยแพลตฟอร์ม

สารบัญ

ความเป็นมาของโครงการและกิตติกรรมประกาศ	05
โครงการวิจัย	05
ระเบียบวิธีวิจัย	05
กิตติกรรมประกาศ	06
พันธมิตรผู้ร่วมจัดการประชุม	08
แถลงการณ์ด้านการสนับสนุนงบประมาณ	08
ข้อสงวนสิทธิ์	08
บทสรุปผู้บริหาร	09
บทที่ 1: จากการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลสู่การกำกับดูแลที่ขับเคลื่อนด้วยแพลตฟอร์ม	11
1.1 บทนำ	11
1.2 คำนิยามและระเบียบวิธีวิจัย	14
1.3 เหตุใดจึงควรร่วมมือกับแพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์	14
1.3.1 ความคล่องตัวในการดำเนินงานและการขยายผลในระดับภูมิภาค	15
1.3.2 จากสิ่งที่มองไม่เห็น สู่การวัดผลทางเศรษฐกิจ	16
1.3.3 ข้อมูลแบบเรียลไทม์และการกำหนดนโยบายบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์	17
1.4 สรุปประเด็นสำคัญจากบทที่ 1	18
บทที่ 2: รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับแพลตฟอร์ม	19
2.1 รูปแบบที่ 1: การบูรณาการการบริการ	20
2.1.1 การบูรณาการการให้บริการภาครัฐ	20
2.1.2 การบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน	23

2.2 รูปแบบที่ 2: การเสริมสร้างศักยภาพ	27
2.3 รูปแบบที่ 3: การสนับสนุนนโยบายด้วยข้อมูล	30
2.4 สรุปประเด็นสำคัญจากบทที่ 2	33
บทที่ 3: ข้อจำกัดและอุปสรรค	34
3.1 ระดับที่ 1: อุปสรรคด้านความพร้อม	35
3.1.1 ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน: ความเหลื่อมล้ำและช่องว่างดิจิทัล	35
3.1.2 ความพร้อมของประชาชน: ความรอบรู้ด้านดิจิทัลและช่องว่างด้านความสามารถ	35
3.1.3 ความพร้อมเชิงสถาบัน: ศักยภาพ ทรัพยากร และความยั่งยืนทางการเงิน	36
3.2 ระดับที่ 2: อุปสรรคด้านการดำเนินงานและธรรมาภิบาล	37
3.2.1 ความกระจุกตัวของบริการและข้อจำกัดด้านการประสานงาน	37
3.2.2 ความท้าทายด้านการกำกับดูแลข้อมูล	38
3.2.3 ความเปราะบางด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการจัดการข้อมูล	39
3.3 ระดับที่ 3: ความเชื่อมั่นและการพึ่งพิง	41
3.3.1 การสร้างและรักษาความเชื่อมั่น	41
3.3.2 การบริหารความเสี่ยงเชิงระบบและการพึ่งพิง	41
3.4 สรุปประเด็นสำคัญจากบทที่ 3	42
บทที่ 4: ข้อเสนอแนะ	43
4.1 หลักการของความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างแพลตฟอร์มกับภาครัฐ	43
4.2 เสาหลักเชิงปฏิบัติการสำหรับการบริหารจัดการความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ	44
4.2.1 การกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาลที่ใช้กันได้จริง	44
4.2.2 กรอบการแบ่งปันข้อมูลและการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว	46
4.2.3 การบริหารความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการสื่อสารผลลัพธ์	47

4.3 บทบาทของสมาคมอุตสาหกรรมและสมาคมธุรกิจในฐานะผู้ประสานระบบนิเวศ	48
4.4 แนวทางความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มกับภาครัฐ	50
ระยะที่ 1: การวางรากฐานและการประเมิน	51
ระยะที่ 2: การทดลองนำร่อง	54
ระยะที่ 3: การจัดทำกรอบอย่างเป็นทางการและการขยายผล	55
ระยะที่ 4: ความยั่งยืนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	57
4.5 สรุปประเด็นสำคัญจากบทที่ 4	58
เอกสารอ้างอิง	59

ความเป็นมาของโครงการ และกิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย

รายงานเรื่อง *“From Digitalisation to Platform-Enabled Governance: Strengthening Policy Implementation Through Platform-Driven Innovation”* ฉบับนี้เป็นผลลัพธ์ของความร่วมมือนำโดย Tech for Good Institute (TFGI) ที่ดำเนินงานที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ว่า ความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มดิจิทัลเชิงพาณิชย์กับหน่วยงานภาครัฐจะสามารถยกระดับประสิทธิภาพการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างไร พร้อมทั้งสร้างประโยชน์สาธารณะให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในระดับภูมิภาค

ระเบียบวิธีวิจัย

การจัดทำรายงานฉบับนี้ใช้ระยะเวลาศึกษาวิจัยหลายเดือน โดยประกอบด้วยกระบวนการสำคัญดังต่อไปนี้

- **การทบทวนวรรณกรรมอย่างครอบคลุม:** ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยทางวิชาการ เอกสารเชิงนโยบาย รายงานอุตสาหกรรม และเอกสารเผยแพร่ของภาครัฐอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- **การหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลากหลายภาคส่วน:** จัดประชุมโต๊ะกลมแบบพบหน้ากันในประเทศมาเลเซีย (พฤศจิกายน 2025) และประเทศอินโดนีเซีย (สิงหาคม 2025) รวมถึงการประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ในประเทศฟิลิปปินส์ (กรกฎาคม 2025) โดยมีผู้แทนระดับสูงกว่า 40 คนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานกำกับดูแล แพลตฟอร์มดิจิทัล สมาคมอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยเชิงนโยบาย และองค์กรภาคประชาสังคมเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างใกล้ชิด

กิตติกรรมประกาศ

Tech for Good Institute ขอแสดงความขอบคุณอย่างใจจริงต่อผู้ทรงคุณวุฒิกว่า 40 ท่าน ที่ได้สละเวลา ความเชี่ยวชาญ และมุมมองอันทรงคุณค่าเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยครั้งนี้ ผู้มีส่วนร่วมจากหลากหลายภาคส่วน ในระบบนิเวศการกำกับดูแลดิจิทัลได้ถ่ายทอดข้อคิดเห็นและประสบการณ์ที่สำคัญ ซึ่งมีส่วนอย่างยิ่งในการพัฒนา แบบจำลองความร่วมมือ การชี้ให้เห็นความท้าทายในการขับเคลื่อนนโยบาย ตลอดจนการกำหนดแนวทางเชิง ปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมตามที่นำเสนอไว้ในรายงานฉบับนี้

ประเทศฟิลิปปินส์

- **Rose P. Villar** ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับหัวหน้า (EDS) ฝ่ายนวัตกรรม กระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผน และการพัฒนา
- **Cheska R. Espino** ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับกำกับดูแล (Supervising EDS) ฝ่าย นวัตกรรม กระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผน และการพัฒนา (DEPDev)
- **Chelle Hennessy R. Batallones** ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับ 1 ฝ่ายนวัตกรรม กระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผน และการพัฒนา (DEPDev)
- **Jeehad Januar Tanggol** ผู้ช่วยหัวหน้ากอง กองเปรียบเทียบมาตรฐานและส่งเสริมอุตสาหกรรมไอซีที สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมไอซีที กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (DICT)
- **Monchito Ibrahim** ผู้ประสานงานหลัก พันธมิตรนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อชาติ
- **Bettina Bautista** ผู้จัดการนโยบาย Makati Business Club
- **Edwin L. Aborque** DTMCC
- **Mohammad Mahmoud** นักวิเคราะห์งานวิจัย สถาบันเพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาฟิลิปปินส์ (PIDS)
- **Susan Amoroso** บรรณาธิการและผู้จัดพิมพ์ On Board Publishing
- **Bruce Rodriguez** หัวหน้าฝ่ายบรรณาธิการ GCash
- **Gret de Leon-Baltazar** หัวหน้าฝ่ายกลยุทธ์กิจการสาธารณะ GCash

ประเทศอินโดนีเซีย

- **Muhammad Faisal** หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือและระบบนิเวศการลงทุน กองพัฒนาระบบนิเวศดิจิทัล กระทรวงการสื่อสารและกิจการดิจิทัล (Komdigi)
- **Budi Primawan** เลขาธิการ สมาคมอีคอมเมิร์ซอินโดนีเซีย (idEA)
- **Raisha Safira** เจ้าหน้าที่ฝ่ายนโยบายสาธารณะและความสัมพันธ์ภาครัฐ สมาคมอีคอมเมิร์ซอินโดนีเซีย (idEA)
- **Dr. Romora Edward Sitorus** ที่ปรึกษาด้านนโยบาย ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)

- **Hafiz Noer** หัวหน้าฝ่ายนโยบายสาธารณะและความสัมพันธ์ภาครัฐ ศูนย์เพื่อสังคมดิจิทัล (CfDS)
- **Arryo Harman** หัวหน้าฝ่ายโครงการเชิงกลยุทธ์ด้านกิจการสาธารณะ Grab Indonesia
- **Kristin Budiarti** ผู้ช่วยผู้จัดการ Grab Indonesia
- **Reancy Triashri** ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจใหม่ DANA Indonesia
- **Toto Rianto Wahyu** เจ้าหน้าที่บริหารความร่วมมือ Jakarta Smart City
- **Ary Muadz** ผู้เชี่ยวชาญ (Tenaga Ahli) Jakarta Smart City
- **Gita Sidabutar** หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือ Jakarta Smart City
- **Nada Haroen** หัวหน้าฝ่ายผลิตภัณฑ์ INA Digital Edu/Gov Tech Edu
- **Keshya Diva Yohannisa** ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ Impactto
- **Amira Putri** ฝ่ายพัฒนาธุรกิจ Impactto
- **Andra Alfarisz** หัวหน้าฝ่ายสื่อสารการตลาดและความร่วมมือ Instellar
- **Excel Putra Waliliong** เจ้าหน้าที่ระดับต้น Associate Tony Blair Institute for Global Change
- **Alva Lazuardi** ที่ปรึกษาระดับต้น APCO

ประเทศมาเลเซีย

- **Kian Yew Ong** ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สมาคมเทคโนโลยีแห่งชาติมาเลเซีย (PIKOM)
- **Hazim Faizi Sidek** หัวหน้าฝ่ายกฎระเบียบการค้าดิจิทัลข้ามพรมแดน บรมษัทเศรษฐกิจดิจิทัลมาเลเซีย (MDEC)
- **Nazliyah Mohd Ali** รองประธานฝ่ายพัฒนาอุตสาหกรรม MyMAHIR TalentCorp
- **Dr. Wan Khatina Nawawi** กรรมการผู้จัดการ EconWorks
- **Dr. Andi Rossi** วิชาการหัวหน้าฝ่ายระบบนิเวศนวัตกรรม Futurise
- **Mak Kum Shi** กรรมการสภาแห่งชาติ สมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- **Ngoh Chee Hung** ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลองค์กร HELP University
- **Arinah Najwa Ahmad Said** ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสาธารณะ Grab Malaysia
- **Afiq Ismaizam** ฝ่ายกิจการสาธารณะ Grab Malaysia
- **Tengku Azrul Tengku Azhar** หัวหน้าฝ่ายนโยบายสาธารณะ (อีคอมเมิร์ซ) ByteDance
- **Graciely Estefanie Rodriguez O'Hara** ผู้บริหารด้านนโยบายปัญญาประดิษฐ์ NAI0
- **Esther Low** หัวหน้าฝ่ายการตลาด Kabel

พันธมิตรผู้ร่วมจัดการประชุม

Tech for Good Institute ขอขอบคุณอย่างยิ่งต่อพันธมิตรผู้ร่วมจัดการประชุมทุกองค์กร ซึ่งการสนับสนุนเชิงสถาบัน เครือข่ายความร่วมมือ และความน่าเชื่อถือของท่าน มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้เกิดการหารือแบบพหุภาคีที่มีคุณภาพทั่วทั้งภูมิภาค ได้แก่

- **Ministry of Communications and Digital Affairs (Komdigi), Indonesia** ที่อำนวยความสะดวกในการประสานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และถ่ายทอดมุมมองสำคัญจากภาครัฐในการประชุมโต๊ะกลมที่ประเทศอินโดนีเซีย
- **The National Tech Association of Malaysia (PIKOM), Malaysia** ที่เชิญชวนภาคอุตสาหกรรมเข้าร่วม และสนับสนุนให้เกิดการหารือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการปรึกษาหารือในประเทศมาเลเซีย
- **Thailand Development Research Institute (TDRI), Thailand** ที่สนับสนุนการเปิดตัวรายงานต่อสาธารณะ และการเผยแพร่ผลการวิจัยในระดับภูมิภาค

ความมุ่งมั่นของทุกองค์กรในการส่งเสริมนโยบายบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ และการสร้างพื้นที่ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคอุตสาหกรรม คือปัจจัยสำคัญที่ทำให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จ

แถลงการณ์ด้านการสนับสนุนงบประมาณ

Tech for Good Institute ขอขอบคุณ Grab ซึ่งเป็นผู้ให้ทุนสนับสนุนในการก่อตั้ง TFGI สำหรับการสนับสนุนที่ทำให้สถาบันสามารถขับเคลื่อนพันธกิจในการใช้เทคโนโลยีและเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการเติบโตที่ครอบคลุม เป็นธรรม และยั่งยืนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งนี้ ตามหลักการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับและความมุ่งมั่นในการดำเนินงานอย่างเป็นอิสระ ผู้สนับสนุนไม่มีส่วนในการกำหนดผลการวิจัย กรอบการวิเคราะห์ หรือข้อค้นพบและข้อเสนอแนะใด ๆ ในรายงานฉบับนี้ ข้อสรุปทั้งหมดเป็นการประเมินโดยอิสระของคณะนักวิจัยของสถาบัน

ข้อสงวนสิทธิ์

แม้ว่ารายงานฉบับนี้จะอาศัยข้อมูลจากการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอย่างกว้างขวางตลอดกระบวนการวิจัย แต่การวิเคราะห์ การตีความ ข้อสรุป และข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้เป็นผลจากการศึกษาวิจัยและการใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระของ Tech for Good Institute การเข้าร่วมของบุคคลหรือองค์กรใดในการหารือภายใต้โครงการวิจัย ไม่ได้หมายความว่า เป็นการรับรองข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะประการใดโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ความคลาดเคลื่อน ข้อบกพร่อง หรือข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น จะเป็นการรับผิดชอบของผู้จัดทำแต่เพียงฝ่ายผู้เดียว

ตลอดกระบวนการวิจัย ผู้เข้าร่วมทุกฝ่ายได้แสดงให้เห็นถึงจิตวิญญาณแห่งความร่วมมือ ความเปิดกว้าง และความมุ่งมั่นต่อประโยชน์สาธารณะที่แท้จริง ซึ่งสะท้อนศักยภาพของความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างแพลตฟอร์มดิจิทัลกับภาครัฐอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เราหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะมีส่วนสนับสนุนการเสริมสร้างความร่วมมือดังกล่าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในภูมิภาคโดยรวม

บทสรุปผู้บริหาร

การที่รัฐบาลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หันมาใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มดิจิทัล สะท้อนถึงพัฒนาการของภูมิภาค ระบบการกำกับดูแลดิจิทัลที่มีความซับซ้อนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างครอบคลุม ควบคู่กับการจัดเวิร์กช็อปแบบพหุภาคีในประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยมุ่งศึกษาความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มดิจิทัลเชิงพาณิชย์กับหน่วยงานภาครัฐในการส่งมอบประโยชน์สาธารณะในมิติต่าง ๆ

ภาครัฐยังเผชิญความท้าทายในการขับเคลื่อนนโยบายบางด้าน ทั้งข้อจำกัดด้านทรัพยากรและขีดความสามารถทางเทคนิค รายงานชี้ให้เห็นเหตุผลสำคัญสามประการที่สนับสนุนการทำงานร่วมกับแพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์ที่มีอยู่ แทนการพัฒนาแบบขึ้นเองทั้งหมด **ประการแรก** คือ **ความคุ้มค่าด้านต้นทุน** แพลตฟอร์มได้ลงทุนอย่างต่อเนื่องในเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบุคลากร ภาครัฐจึงสามารถใช้ประโยชน์จากการลงทุนเหล่านี้เพื่อลดต้นทุนในการพัฒนา **ประการที่สอง** คือ **ความเร็วและการขยายผลในวงกว้าง** ด้วยฐานผู้ใช้งานจำนวนมากที่คุ้นเคยกับระบบอยู่แล้ว แพลตฟอร์มจึงสามารถช่วยเปิดให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเข้าถึงประชาชนได้ในวงกว้าง **ประการที่สาม** คือ **การยกระดับผลลัพธ์เชิงนโยบาย** แพลตฟอร์มมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการ พฤติกรรม และข้อกังวลของผู้ใช้งาน รวมถึงมีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางต่าง ๆ ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้ช่วยสนับสนุนการออกแบบและการดำเนินนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการวิจัยและการหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลายประเทศ พบรูปแบบความร่วมมือหลัก 3 รูปแบบ ได้แก่ **รูปแบบการบูรณาการบริการ (Service Integration Model)** ที่แพลตฟอร์มผนวกบริการภาครัฐเข้าไว้ในแอปพลิเคชันที่ประชาชนใช้งาน **รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพ (Capacity Building Model)** ที่แพลตฟอร์มลงทุนพัฒนากักขะและขีดความสามารถของผู้ใช้ เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและกิจกรรมนอกเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน **รูปแบบการสนับสนุนนโยบายด้วยข้อมูล (Data-Driven Policy Support Model)** ที่แพลตฟอร์มจัดทำข้อมูลในลักษณะภาพรวม และในบางกรณี สนับสนุนความสามารถด้านการวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมการกำหนดนโยบายบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ภายใต้กรอบกำกับดูแลที่สร้างสมดุลระหว่างความโปร่งใสกับการคุ้มครองความลับทางการค้า

อย่างไรก็ตาม แม้ความร่วมมือดังกล่าวจะมุ่งสร้างประโยชน์สาธารณะ แต่ก็ย่อมมาพร้อมคำถามเชิงนโยบายที่สำคัญ เช่น จะออกแบบความร่วมมืออย่างไรให้คุ้มครองประโยชน์สาธารณะ สามารถตรวจสอบได้ และในขณะเดียวกัน ยังส่งเสริมนวัตกรรมของแพลตฟอร์มต่อเนื่อง ซึ่งเป็นจุดแข็งที่ภาครัฐต้องการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของประชาชน

รายงานฉบับนี้จึงเสนอทั้งหลักการสำคัญและเสาหลักเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มกับภาครัฐที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น โดยยังคงเปิดพื้นที่ให้เกิดนวัตกรรม หลักการสำคัญ ได้แก่

ก. วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clear Purpose) การกำหนดเป้าหมายนโยบายที่ชัดเจนจะช่วยให้แพลตฟอร์มดิจิทัลเชิงพาณิชย์สามารถทำงานร่วมกับภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. คุณค่าร่วมกัน (Mutual Value) การสร้างความสัมพันธ์ที่ต่างฝ่ายต่างได้รับประโยชน์และเกื้อหนุนซึ่งกันและกันอย่างสมดุล ซึ่งท้ายที่สุดจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะ

ค. ความไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน (Working Trust) ความไว้วางใจที่เกิดจากการสื่อสารและความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอในระยะยาว

เสาหลักเชิงปฏิบัติการเพื่อให้การบริหารจัดการความร่วมมือเกิดประสิทธิผล ประกอบด้วย การวางโครงสร้าง ธรรมเนียมปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสม การพัฒนาและขับเคลื่อนกรอบการกำกับดูแลข้อมูลที่รัดกุม ตลอดจนการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณะควบคู่กับความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

นอกจากนี้ การทำงานร่วมกับสมาคมอุตสาหกรรมและสมาคมธุรกิจ ซึ่งมักมีบทบาทเป็น “ผู้ประสานระบบนิเวศ (Ecosystem Orchestrators)” สามารถช่วยเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มรายต่าง ๆ กับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างราบรื่น โดยสมาคมเหล่านี้มักทำหน้าที่เป็นคนกลางที่ได้รับความไว้วางใจจากทุกฝ่าย

ในตอนท้าย รายงานได้สังเคราะห์ประเด็นทั้งหมดออกมาเป็นข้อเสนอแนะทางความร่วมมือที่มีรายละเอียดชัดเจน และเป็นลำดับขั้นตอน ระหว่างรัฐบาลกับแพลตฟอร์มดิจิทัลเชิงพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความร่วมมือให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุป หากออกแบบและดำเนินการอย่างเหมาะสม ความร่วมมือในลักษณะนี้ ไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านต้นทุนของภาครัฐเท่านั้น แต่ยังเปิดโอกาสใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนนโยบาย และสร้างประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น